Energiebeleidsovereenkomst voor Vlaamse energie-intensieve ondernemingen (niet VER- & VER-bedrijven)

zoals goedgekeurd door de Vlaamse Regering op _ _ / _ _ / 2026

Inhoudsopgave

Partijen

Artikel 1 – Definities
Artikel 2 – Doelstelling en toepassingsgebied
Artikel 3 – Looptijd en inwerkingtreding
Artikel 4 – Juridische vorm
Artikel 5 – Commissie EBO
Artikel 6 – Verificatiebureau
Artikel 7 – Toetreding
Artikel 8 – Engagement van de Onderneming
    Artikel 8.1 – Algemene bepalingen
    Artikel 8.2 – Energieplan
    Artikel 8.3 – Klimaatroadmap
Artikel 9 – Verslaggeving door de Onderneming
Artikel 10 – Opvolging van de engagementen van de Onderneming
Artikel 11 – Engagement van de Vlaamse Regering
Artikel 12 – Engagement Sectorfederaties
Artikel 13 – Verslaggeving
    Artikel 13.1 – Verslaggeving van het Verificatiebureau aan de Commissie EBO
    Artikel 13.2 – Verslaggeving van de Commissie EBO aan de Ministers
Artikel 14 – Sancties: procedure tot schrapping
Artikel 15 – Kosten
Artikel 16 – Openbaarheid en geheimhouding
Artikel 17 – Wijziging of opheffing energiebeleidsovereenkomst

Artikel 18 – Opzegging

Bijlage 1 – Berekening van energiegrootheden

Bijlage 2 – Het Verificatiebureau

Bijlage 3 – Economische of technische pardonnabiliteit

Bijlage 4 – Berekening van IRR

Bijlage 5 – Stroomschema voor het detecteren van maatregelen voor het Energieplan

Bijlage 6 – Energiebeheermaatregelen

Bijlage 7 – Klimaatroadmap

Partijen

Het Vlaams Gewest,

vertegenwoordigd door de Vlaamse Regering, en bij delegatie door de Vlaamse minister bevoegd voor Energie en de Vlaamse minister bevoegd voor Economie,

hierna te noemen: de Ministers;

en

van de zijde van het bedrijfsleven:

a) de Ondernemingen, die voor hun in een Verklaring van Deelname genoemde energie-intensieve vestigingen zijn toegetreden tot de energiebeleidsovereenkomst,

hierna te noemen: de Ondernemingen;

b) de Sectororganisaties die zijn toegetreden tot de energiebeleidsovereenkomst, door het ondertekenen van een Verklaring van Deelname,

hierna te noemen: de Sectororganisaties.

Komen het volgende overeen

Artikel 1 – Definities

Onderneming: een al dan niet in Vlaanderen gevestigde rechtspersoon die tot deze energiebeleidsovereenkomst is toegetreden voor een of meer van haar vestigingen in Vlaanderen.

Sectororganisatie: vereniging zonder winstoogmerk die producenten van haar sector tot haar leden telt, ofwel vzw Vlaams netwerk van ondernemingen ("VOKA") voor Ondernemingen die niet tot een sectororganisatie toegetreden zijn.

Vestiging: elke bedrijfseenheid van een rechtspersoon; ze wordt in principe gekenmerkt door een aaneengesloten ligging, maar kan evenwel uiteenlopende installaties omvatten.

Finaal energiegebruik: het energetische eindverbruik van energiedragers waarbij de energie-inhoud ervan benut wordt in een vestiging van een onderneming. Bijlage 1 geeft meer toelichting hoe het finaal energiegebruik voor een vestiging bepaald moet worden.

Energie-intensieve vestiging: een vestiging met een gemiddeld jaarlijks finaal energiegebruik van ten minste 85 TJ berekend op basis van de afgelopen drie jaar op het ogenblik van toetreding tot deze energiebeleidsovereenkomst.

Procesinstallatie: een volledige installatie om een bepaald product te maken of te behandelen.

Specifiek energiegebruik: het energiegebruik per eenheid product van een bepaalde kwaliteit.

Rendabele maatregel: een energie-efficiëntiemaatregel die volgens een gedetailleerde rendabiliteitsberekening voldoet aan een interne rentevoet (Internal Rate of Return) groter dan of gelijk aan 11% na belastingen. Hieronder worden ook maatregelen verstaan die hernieuwbare energie inzetten waarbij energie bespaard wordt of verbetering van energie-efficiëntie gerealiseerd wordt. Het Verificatiebureau stelt een leidraad op met generieke en sectorspecifieke maatregelen in een toelichting. Deze wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de Commissie EBO. Deze leidraad staat naast de bedrijfsspecifieke maatregelen die door de energiedeskundige worden aangedragen.

Hernieuwbare energiemaatregel: een investeringsmaatregel die primair gericht is op de in situ productie van, inzet van of vervanging door hernieuwbare energie, zonder dat die leidt tot energiebesparing of een verbetering van de energie-efficiëntie.

Vervangende maatregel: rendabele maatregelen met een IRR groter dan of gelijk aan 11% na belastingen én een terugverdientijd groter dan 3 jaar worden opgenomen in het Energieplan, maar mogen vervangen worden door een vervangende maatregel. Dit is ofwel een minder rendabele energie-efficiëntiemaatregel met een IRR kleiner dan 11% en met een gelijke energiebesparing, ofwel uitkoppeling van restwarmte buiten de vestiging met gelijke energie-inhoud, ofwel een CO_2-eq-reducerende maatregel met dubbele CO_2-besparing, ofwel CCUS met dubbele CO_2-besparing, ten opzichte van de rendabele maatregel met een IRR groter dan of gelijk aan 11% na belastingen én een terugverdientijd groter dan 3 jaar die vervangen wordt. Een vervangende maatregel is een nieuwe energiebesparende of CO_2-eq-reducerende maatregel of een verbeteringsmaatregel ten opzichte van het referentiejaar. Het besparend effect van de vervangende maatregel is te kwantificeren. De vervangende maatregel kan worden gemonitord, is robuust en kan niet zo maar worden teruggedraaid. De vervangende maatregel kan niet tot dubbeltelling leiden in de rapportering van deze energiebeleidsovereenkomst. Hernieuwbare energiemaatregelen genomen in het kader van andere Vlaamse verplichtingen en hun alternatieven daarop komen niet in aanmerking als vervangende maatregel; hieronder wordt o.a. maar niet limitatief verstaan: de PV-plicht tot en met doelstelling 2030 voor bedrijven inclusief de toegelaten alternatieven, geplaatste hernieuwbare energie om te voldoen aan EPB- of EPC-regelgeving, … Er zal een toelichting opgesteld worden welke CO_2-eq-reducerende maatregelen wel en niet in aanmerking kunnen komen als vervangende maatregel.

Studiemaatregel: maatregel waarvan de rendabiliteitsberekening of gedetailleerde rendabiliteitsberekening en/of technische haalbaarheid nog niet kan worden uitgevoerd in het kader van het opstellen van het Energieplan en waarvoor de interne rentevoet (Internal Rate of Return) en/of technische haalbaarheid zal worden bestudeerd tegen uiterlijk de monitoringrapportage over 2028.

Overige maatregel: een nieuwe maatregel die niet resulteert uit de energetische doorlichting maar uit andere projecten binnen de vestiging en die leidt tot energiebesparing.

Gedetailleerde rendabiliteitsberekening: berekening van de interne rentevoet (Internal Rate of Return) met een onzekerheid van maximaal 10% in plus of min op de investering.

Rendabiliteitsberekening: berekening van de interne rentevoet (Internal Rate of Return) met een onzekerheid van maximaal 30% in plus of min op de investering.

VER-systeem: het Europese emissierechtenhandelsysteem, meer bepaald de Europese regelgeving voor de handel in emissierechten, zoals bepaald door Richtlijn 2003/87/EG van het Europees Parlement en de Raad van 13 oktober 2003, zoals laatst gewijzigd 31/08/2021.

Energieplan: lijst van rendabele maatregelen en studiemaatregelen die resulteren uit de energetische doorlichting of hun vervanging door vervangende maatregelen.

Energetische doorlichting: een systematische procedure met de volgende doelstellingen: toereikende informatie verzamelen over het huidige energiegebruiksprofiel van een gebouw of groep gebouwen, van een industriële of commerciële activiteit of installatie, of van private of publieke diensten, mogelijkheden voor kosteneffectieve energiebesparing signaleren en kwantificeren, het potentieel van het kosteneffectieve gebruik of de kosteneffectieve productie van hernieuwbare energie bepalen en verslag uitbrengen van de resultaten.

Verklaring van Deelname: elektronische communicatie waarbij een Sectororganisatie of Onderneming zijn wens verklaart om toe te treden tot deze energiebeleidsovereenkomst.

CO_2-eq: meeteenheid gebruikt om het opwarmend vermogen van broeikasgassen weer te geven. CO_2 is het referentiegas waartegen andere broeikasgassen worden gemeten. Een ton CO_2-eq is een metrische ton CO_2 of een hoeveelheid van één van de andere broeikasgassen met een gelijkwaardig aardopwarmingsvermogen.

Artikel 2 – Doelstelling en toepassingsgebied

1. Deze energiebeleidsovereenkomst is er op gericht dat zoveel mogelijk energie-intensieve eindgebruikers van energie voorlopers worden en blijven op gebied van energie-efficiëntie, zonder dat dit leidt tot gevolgen die in rede niet bedoeld zijn, zoals onder meer nader beschreven in bijlage 3. De energiebeleidsovereenkomst is er eveneens op gericht om ondernemingen op weg te zetten in hun traject naar klimaatneutraliteit.

De Ondernemingen dragen daarmee bij aan de realisatie van de Vlaamse energie-efficiëntiedoelstellingen. De principes en implementatie van deze energiebeleidsovereenkomst moeten tevens voldoen aan de economische eisen om de groeikansen en continuïteit van de Ondernemingen te vrijwaren.

2. Deze energiebeleidsovereenkomst is gericht op zowel energie-intensieve vestigingen die onderworpen zijn aan het VER-systeem als op energie-intensieve vestigingen die niet onderworpen zijn aan het VER-systeem, en hun respectieve Sectororganisaties.
3. Van zodra de Vlaamse Regering een specifieke energiebeleidsovereenkomst voor de glastuinbouwsector definitief goedkeurt, zullen de glastuinbouwbedrijven die zijn toegetreden tot deze energiebeleidsovereenkomst conform artikel 18 deze energiebeleidsovereenkomst kunnen opzeggen en kunnen toetreden tot de sectorspecifieke overeenkomst.

Artikel 3 – Looptijd en inwerkingtreding

1. Deze energiebeleidsovereenkomst treedt in werking voor de partijen op 1 januari 2027 en loopt voor een periode van vier jaar, verlengbaar met een bijkomende periode van vier jaar.
2. Voor vestigingen van Ondernemingen die toetreden na 1 januari 2027 geldt als datum van inwerkingtreding de datum van toetreding zoals vermeld op de Verklaring van deelname.
3. De Partijen kunnen in de loop van 2030 in onderling overleg beslissen deze energiebeleidsovereenkomst te verlengen voor een periode van vier jaar, na een tussentijdse beoordeling van deze energiebeleidsovereenkomst met toetsing aan de klimaatarchitectuur (2030-2040).

Artikel 4 – Juridische vorm

1. Deze energiebeleidsovereenkomst is een overeenkomst naar burgerlijk recht.
2. Deze energiebeleidsovereenkomst is een overeenkomst conform artikel 1.1.3, 37° van het Energiedecreet.

Artikel 5 – Commissie EBO

1. De Commissie EBO is het bestuursorgaan voor deze energiebeleidsovereenkomst.
2. De Commissie EBO bestaat uit een voorzitter en volgende leden:
   - één vertegenwoordiger van de Vlaamse minister bevoegd voor Economie;
   - één vertegenwoordiger van de Vlaamse minister bevoegd voor Energie;
   - één vertegenwoordiger van elke toegetreden Sectororganisatie;
   - één vertegenwoordiger van VOKA, als vertegenwoordiging van de Ondernemingen die niet tot een Sectororganisatie zijn toegetreden;

Het hoofd van het Verificatiebureau woont de Commissievergaderingen bij als waarnemer.

3. De leden van de Commissie EBO wijzen gezamenlijk een voorzitter aan. Dit kan een lid zijn van de Commissie EBO.
4. De Commissie EBO bepaalt haar eigen werkwijze en stelt zo nodig een huishoudelijk reglement op.
5. De Commissie EBO streeft naar consensus. Voor de artikelen waar dit vereist is, wordt er gestemd om de unanimiteit te controleren.
6. De Commissie EBO kan projectgroepen instellen, die de besluitvorming in de Commissie EBO voorbereiden of beslissingen van de Commissie EBO uitvoeren.
7. De taken van de Commissie EBO vloeien voort uit haar bestuursfunctie, worden in vorige paragrafen gedefinieerd of zullen tijdens de werking van de energiebeleidsovereenkomst verder worden gedefinieerd. Zij omvatten tenminste:
   1° de coördinatie van werkzaamheden en activiteiten ter uitvoering van deze energiebeleidsovereenkomst;
   2° de bespreking van knelpunten van algemene aard, die zich bij de implementatie van deze energiebeleidsovereenkomst in de praktijk voordoen, het bespreken van oplossingen en het zo nodig formuleren van richtlijnen hiervoor die gepubliceerd worden onder de vorm van toelichtingen en bindend zijn voor de partijen. Deze verduidelijkingen van de interpretatie van de energiebeleidsovereenkomst gelden niet als wijzigingen van de energiebeleidsovereenkomst in de zin van artikel 17, lid 1.
   3° het bemiddelen in geval van conflicten tussen partijen of tussen Ondernemingen en het Verificatiebureau;
   4° de controle op de voortgang van de uitvoering van deze energiebeleidsovereenkomst;
   5° het doen van voorstellen tot wijziging van deze energiebeleidsovereenkomst, en het beoordelen van de gegrondheid van de aanvragen van de betrokken partijen om in overleg te treden op basis van wijzigingen van omstandigheden;
   6° het adviseren aan de Ministers over het Verificatiebureau;
   7° het onderhouden van contacten met maatschappelijke organisaties;
   8° het opstellen en actualiseren van het in artikel 7, lid 5 bedoelde overzicht van Ondernemingen en Sectororganisaties die tot deze energiebeleidsovereenkomst zijn toegetreden;
   9° het jaarlijks opstellen en publiceren van een verslag als bedoeld in artikel 13.2.

Artikel 6 – Verificatiebureau

1. Het Verificatiebureau is een onafhankelijke en neutrale organisatie die door de Ministers wordt aangesteld om de correcte uitvoering van de energiebeleidsovereenkomst te bewaken, hierover adviezen te verstrekken en verslag uit te brengen. Het is de enige instantie die over individuele

gevallen oordeelt, te weten, het Energieplan (artikel 8.2), de klimaatroadmap (artikel 8.3) en de verslaggeving (artikel 9).

2. De Ministers kunnen de aanstelling van het Verificatiebureau slechts wijzigen na advies van de Commissie EBO.
3. De eisen die gesteld worden aan het Verificatiebureau worden weergegeven in bijlage 2.
4. De Commissie EBO kan in het kader van artikel 5, lid 7, 2° en 4° en bij unanieme beslissing bijkomende eisen en taken van het Verificatiebureau definiëren, onverminderd de bepalingen van lid 1. Deze bijkomende eisen en taken gelden niet als wijzigingen van de energiebeleidsovereenkomst in de zin van artikel 17, lid 1.

Artikel 7 – Toetreding

1. Ondernemingen kunnen voor hun energie-intensieve vestigingen toetreden tot de energiebeleidsovereenkomst vanaf de datum van definitieve goedkeuring door de Vlaamse Regering van deze energiebeleidsovereenkomst tot en met 31 maart 2027, voor zover zij voldoen aan de criteria van artikel 2, lid 2.
2. Ondernemingen en hun Sectororganisaties kunnen tot deze energiebeleidsovereenkomst als partij toetreden, als zij de uit deze energiebeleidsovereenkomst voor hen voortvloeiende verplichtingen zonder voorbehoud aanvaarden.
3. De in lid 2 bedoelde Sectororganisaties bezorgen hun Verklaring van Deelname aan de Ministers. De in lid 1 bedoelde Ondernemingen bezorgen hun Verklaring van Deelname aan de Commissie EBO. Een Onderneming verklaart daarbij tevens voor welke vestigingen zij wenst toe te treden.
4. Voor de in lid 2 bedoelde Ondernemingen en de Sectororganisaties gelden de rechten en de verplichtingen die voor de betrokken partijen uit deze energiebeleidsovereenkomst voortvloeien, vanaf de datum van inwerkingtreding.
5. De Commissie EBO houdt een overzicht bij van Ondernemingen en Sectororganisaties, die tot deze energiebeleidsovereenkomst zijn toegetreden. Per Onderneming worden de betrokken vestigingen aangegeven. Dit overzicht is openbaar.
6. Een Onderneming kan tijdens de looptijd van deze energiebeleidsovereenkomst alsnog via de indiening van een Verklaring van Deelname toetreden na de datum van 31 maart 2027 vermeld in het lid 1, indien zij zich engageert om binnen een termijn van zes maanden een energetische doorlichting uit te voeren en een Energieplan op te stellen. Deze Verklaring van Deelname wordt door de Onderneming bezorgd aan de Commissie EBO, in de periode van 1 januari 2028 tot en met 31 januari 2028, of in de periode van 1 januari 2029 tot en met 31 januari 2029. De Onderneming verklaart daarbij tevens voor welke vestigingen zij wenst toe te treden, en verklaart binnen een termijn van twaalf maanden een klimaatroadmap zoals bepaald in artikel 8.3 op te stellen.

Artikel 8 – Engagement van de Onderneming

Artikel 8.1 – Algemene bepalingen

De Ondernemingen engageren zich ertoe:

1° Om zich op energetisch vlak te laten doorlichten via de uitvoering van een energetische doorlichting.

2° Om op basis van de resultaten uit de energetische doorlichting een Energieplan op te stellen en gefaseerd uit te voeren binnen de looptijd van de energiebeleidsovereenkomst. Indien de uitvoeringsplanning niet evenwichtig is gespreid, zal de voorgestelde fasering worden gemotiveerd. Voor procesgeïntegreerde maatregelen die slechts kunnen uitgevoerd worden tijdens een geplande shut-down van de installatie of voor maatregelen die een aansluiting op een CO_2- of H_2-transportleiding of een publiek waterstofnet vereisen, kan de uitvoering van deze maatregelen plaatsvinden na de einddatum van deze energiebeleidsovereenkomst mits de definitieve investeringsbeslissing tijdens de looptijd van deze energiebeleidsovereenkomst wordt genomen. Het Verificatiebureau keurt deze afwijkende timing goed in het kader van het goedkeuren van het Energieplan en bijhorend chronologisch stappenplan.

3° Om in hun jaarverslag het chronologisch stappenplan, zoals bedoeld in artikel 8.2, lid2, 10°, en het uitvoeringspercentage hiervan op te nemen en die informatie ter beschikking te stellen van het publiek.

4° Om jaarlijks verslag uit te brengen aan het Verificatiebureau over de in het voorafgaande kalenderjaar uitgevoerde maatregelen en studies.

5° Om jaarlijks te rapporteren aan het Verificatiebureau over het energiegebruik per vestiging, de daarmee samenhangende $CO_{2\text{-eq}}$-emissies en de evoluties hiervan.

6° Om in de ondernemingsraad en het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk of bij onstentenis van deze organen, aan de vakbondsafvaardiging, de geboekte vooruitgang bij de uitvoering van het Energieplan, jaarlijks toe te lichten.

7° Dat de data over hun warmtevraag en het restwarmtepotentieel, zoals gerapporteerd in het kader van de rapporteringsverplichting uit het Energiebesluit, publiek gemaakt mogen worden door het VEKA via de warmtekaart, volgens de rapporteringsklassen uit de energiebeleidsovereenkomst voor Vlaamse energie-intensieve ondernemingen (2023 – 2026).

8° Om energiebeheermaatregelen op maat van de Onderneming uit te werken en uit te voeren. Het betreffen onder meer maatregelen die de bewustmaking, het engagement en sensibilisering rond efficiënt energiegebruik van medewerkers van de Onderneming, over de verschillende departementen heen, verbeteren. De onderneming engageert zich om tegen

uiterlijk 11 oktober 2027 ofwel ISO50001 ofwel ISO14001 ofwel de energiebeheermaatregelen zoals opgenomen in bijlage 6 te implementeren en hierover jaarlijks te rapporteren.

9° Om een klimaatroadmap op te stellen, zoals beschreven in bijlage 7.

Artikel 8.2 – Energieplan

1. Nadat door een externe of interne energiedeskundige de energie-intensieve vestiging energetisch werd doorgelicht, wordt op initiatief en onder de verantwoordelijkheid van de Onderneming een Energieplan opgesteld.
2. Het Energieplan bevat volgende elementen:
   1° de naam en contactgegevens van de verantwoordelijke van de Onderneming die het Energieplan ondertekent en van de contactpersoon binnen de Onderneming;
   2° een technische beschrijving van de vestiging met opdeling van de belangrijkste deelprocessen en meetinstrumenten;
   3° het gemeten totale jaarlijks energiegebruik van de vestiging;
   4° het gemeten jaarlijks energiegebruik van de energetisch relevante proces- en neveninstallaties;
   5° de naam van de externe en/of interne energiedeskundige(n) betrokken bij het opstellen van het Energieplan indien van toepassing;
   6° een verslag van de energetische doorlichting van de onderneming; hierin wordt uitvoerig beschreven hoe de energetische doorlichting is uitgevoerd; dit verslag dient als bijlage bij het Energieplan worden toegevoegd;
   7° de resultaten van een analyse van het specifiek energiegebruik van de vestiging en haar procesinstallaties en de identificatie van studiemaatregelen en rendabele maatregelen om dit specifiek energiegebruik te verminderen voor zover zij niet leiden tot gevolgen die in rede niet bedoeld kunnen zijn;
   8° een oplijsting en planning van alle energiebeheermaatregelen bedoeld in artikel 8.1, 8° die geïmplementeerd zullen worden of in voege zijn;
   9° een oplijsting van de rendabele maatregelen zoals gesteld onder 6°, met voor elk van deze maatregelen volgende elementen:
      a) een technische beschrijving;
      b) de verwachte investeringskost;
      c) de verwachte jaarlijkse exploitatiekost;
      d) de verwachte energie- en CO_2-eq-besparing en jaarlijkse financiële opbrengst door deze energiebesparing;
      e) de ingeschatte interne rentevoet na belastingen, berekend volgens bijlage 4;

10° een chronologisch stappenplan met timing van de gefaseerde implementatie van de rendabele maatregelen en van de uitwerking van de studiemaatregelen die opgenomen zijn in het Energieplan;

11° een overzicht van het verloop van het specifiek energiegebruik over de laatste vijf jaren, indien de onderneming tijdens die periode niet toegetreden was tot Energiebeleidsovereenkomsten voor Vlaamse energie-intensieve ondernemingen (2023 – 2026) of bij ontstentenis hiervan, over de jaren waarvan er gegevens beschikbaar zijn;

3. De Commissie kan in het kader van artikel 5, lid 7, 2° en bij unanieme beslissing bijkomende elementen en vereisten definiëren die in de te aanvaarden Energieplannen moeten worden opgenomen. Deze bijkomende elementen en vereisten gelden niet als wijzigingen in de zin van artikel 17, lid 1.
4. Een Energieplan wordt uiterlijk 1 november 2027 elektronisch voor aanvaarding ingediend bij het Verificatiebureau. Ondernemingen die na 1 januari 2027 toetreden tot deze energiebeleidsovereenkomst, dienen hun Energieplan elektronisch voor aanvaarding in bij het Verificatiebureau, conform de termijn zoals bepaald in artikel 7, lid 6.
5. Een Energieplan is volledig als het aan volgende vereisten voldoet:
   1° het Energieplan is ondertekend en gedateerd door de Onderneming;
   2° het Energieplan is ondertekend door de energiedeskundige(n);
   3° het Energieplan is opgesteld volgens de in lid 2 voorgeschreven structuur;
   4° het Energieplan voldoet inhoudelijk aan de bepalingen gesteld in lid 2.
6. Het Verificatiebureau kan bij onvolledigheid van het dossier en binnen één maand na de dag van de ontvangst van het dossier de Onderneming via elektronische communicatie vragen om het Energieplan aan te vullen. De Onderneming bezorgt deze informatie aan het Verificatiebureau uiterlijk binnen één maand na ontvangst van de elektronische communicatie.
7. Het Verificatiebureau bezorgt haar gemotiveerde beslissing over de al dan niet aanvaarding van het Energieplan binnen zes maanden, na de dag van ontvangst van het volledig Energieplan, aan de Onderneming. Het Verificatiebureau zal bij niet-aanvaarding aanbevelingen doen en de Onderneming een aanpassing vragen van het Energieplan. Binnen de twee maanden bezorgt de Onderneming haar aangepaste Energieplan aan het Verificatiebureau. Binnen de twee maanden bezorgt het Verificatiebureau haar beslissing over de aanvaarding van het Energieplan aan de Onderneming.
8. Ingeval van een niet-aanvaarding van (het deel van) het Energieplan dat werd opgesteld door de Onderneming, start de Commissie EBO overleg op en bemiddelt ze tussen het Verificatiebureau en de Onderneming teneinde op zo kort mogelijke termijn het Energieplan aanvaard te krijgen. Indien er geen overeenstemming kan worden bereikt binnen de door de Commissie EBO

vooropgestelde termijn, neemt de Commissie EBO een beslissing over het al dan niet aanvaarden van (het deel van) het Energieplan op basis van een bindend advies van een externe energiedeskundige die wordt aangesteld door de Commissie EBO, de betrokken Onderneming en het Verificatiebureau. Bij niet aanvaarding van het Energieplan moet het Energieplan opnieuw binnen de drie maanden worden ingediend. In dit laatste geval zal de procedure van lid 7 worden gevolgd.

9. Indien het Verificatiebureau binnen de termijn van lid 7 geen beslissing heeft genomen, wordt het ingediende Energieplan als aanvaard beschouwd.
10. Na aanvaarding van het Energieplan volgens de bepalingen van de leden 6 tot en met 8, informeert de Onderneming de ondernemingsraad en het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk of bij ontstentenis van deze organen, de vakbondsafvaardiging, over de openbare samenvatting van het Energieplan. Dit Energieplan dient door hen als vertrouwelijke informatie behandeld te worden (cfr. art 6.1. van EU-richtlijn 2002/14).

Artikel 8.3 – Klimaatroadmap

1. De Onderneming, vallend onder het VER-systeem, stelt binnen de 24 maanden na datum van inwerkingtreding een klimaatroadmap op, volgens de bepalingen opgenomen in bijlage 7, en dient deze elektronisch in bij het Verificatiebureau, dat valideert of de klimaatroadmap opgesteld is conform de bepalingen in bijlage 7. Ondernemingen, vallend onder het VER-systeem, die na 1 januari 2027 toetreden tot deze energiebeleidsovereenkomst, dienen hun klimaatroadmap volgens de bepalingen in bijlage 7 elektronisch in bij het Verificatiebureau ter validering, conform de termijn zoals bepaald in artikel 7, lid 6.
2. Voor Ondernemingen, vallend onder het VER-systeem, die reeds een klimaatroadmap opmaakten in het kader van de energiebeleidsovereenkomst voor Vlaamse energie-intensieve ondernemingen (2023 – 2026), geldt deze klimaatroadmap als een klimaatroadmap voor deze energiebeleidsovereenkomst.
3. Voor Ondernemingen, vallend onder het VER-systeem, die in het kader van het GPBV-besluit beschikken over een gevalideerd transformatieplan conform Vlarem, geldt het energie- en klimaathoofdstuk uit het transformatieplan als een klimaatroadmap voor deze energiebeleidsovereenkomst.
4. De Onderneming, vallend onder het VER-systeem, houden hun klimaatroadmap actueel, bijvoorbeeld na nieuwe BBT-conclusies met nieuwe BAT-AELs (best available techniques – associated emission level), of na een nieuwe omgevingsvergunning tot uitbreiding of verandering van de inrichting met impact op energieverbruik of CO_2-uitstoot, of na wijzigingen met significante impact op energieverbruik of CO_2-uitstoot.

5. Ondernemingen, niet vallend onder het VER-systeem, kunnen op eigen initiatief een klimaatroadmap opmaken en ter validatie voorleggen aan Verificatiebureau.
6. Het Verificatiebureau kan, indien de klimaatroadmap niet voldoet aan de bepalingen opgenomen in bijlage 7, binnen één maand na de dag van de ontvangst van de klimaatroadmap de Onderneming via elektronische communicatie vragen om de klimaatroadmap aan te vullen. De Onderneming bezorgt deze informatie aan het Verificatiebureau uiterlijk binnen één maand na ontvangst van de elektronische communicatie.
7. Het Verificatiebureau bezorgt haar gemotiveerde beslissing over de al dan niet validering van de klimaatroadmap binnen de drie maanden, na de dag van ontvangst van de volledige klimaatroadmap, aan de Onderneming. Het Verificatiebureau zal bij niet-validering aanbevelingen doen en de Onderneming een aanpassing vragen van de klimaatroadmap. Binnen de twee maanden bezorgt de Onderneming haar aangepaste klimaatroadmap aan het Verificatiebureau. Binnen de maand bezorgt het Verificatiebureau beslissing over de validering aan de Onderneming.
8. Ingeval van een tweede niet-validering van (een deel van) de klimaatroadmap, start de Commissie EBO overleg op en bemiddelt ze tussen het Verificatiebureau en de Onderneming teneinde op zo kort mogelijke termijn de klimaatroadmap in overeenstemming te brengen met de bepalingen van bijlage 7. Indien er geen overeenstemming kan worden bereikt binnen de door de Commissie EBO vooropgestelde termijn, neemt de Commissie EBO een beslissing over het al dan niet valideren van de klimaatroadmap op basis van een bindend advies van een externe deskundige die wordt aangesteld door de Commissie EBO, de betrokken Onderneming en het Verificatiebureau. Bij niet-validering van de klimaatroadmap moet de klimaatroadmap opnieuw binnen de drie maanden worden ingediend. In dit laatste geval zal de procedure van lid 7 worden gevolgd.
9. Indien het Verificatiebureau binnen de termijn van lid 7 geen beslissing heeft genomen, wordt de ingediende klimaatroadmap als gevalideerd beschouwd.
10. De klimaatroadmap mag niet gebruikt worden voor andere doeleinden dan deze in deze energiebeleidsovereenkomst, tenzij mits expliciete goedkeuring van de betrokken Onderneming, en uitgezonderd de geaggregeerde data die het Verificatiebureau opstelt en geografisch geclusterd ter beschikking stelt van netbeheerders, VEKA, VLAIO en VNR in functie van de opmaak en beoordeling van netontwikkelingsplannen en algemene beleidsvorming. De Commissie EBO kan bijkomende analyses van de data vragen.

Artikel 9 – Verslaggeving door de Onderneming

1. Iedere Onderneming brengt jaarlijks, uiterlijk op 1 mei, aan het Verificatiebureau verslag uit over de voortgang aangaande:

- de in het voorgaande jaar geïmplementeerde rendabele maatregelen en vervangende maatregelen alsmede de hiermee samenhangende herrekende en/of gemeten energie- en CO_2-eq-besparing. Daarbij wordt tevens aangegeven in hoeverre het resultaat van de gerealiseerde rendabele maatregelen, vervangende maatregelen in overeenstemming is met de verwachte energie-efficiëntieverbeteringen voorzien in het Energieplan;
- de in het voorgaande jaar voorziene studiemaatregelen en hun gevolg voor het Energieplan;
- de in het voorgaande jaar geïmplementeerde energiebeheermaatregelen;
- de in het voorgaande jaar gerealiseerde overige maatregelen voor zover relevant.

2. Maatregelen die na studie een IRR na belastingen bereiken van 11% of hoger dienen als rendabele maatregel ingepland en geïmplementeerd te worden.
3. Maatregelen die na studie een IRR na belastingen lager dan 11% hebben, hebben een rentabiliteit die niet tot verplichte uitvoering leidt. Zij maken geen deel uit van het engagement van de Onderneming en hoeven niet opgenomen te worden in het Energieplan. Ze kunnen wel ingezet worden als vervangende maatregel.
4. De planning van het Energieplan wordt jaarlijks waar relevant geactualiseerd in overleg met het Verificatiebureau volgens uitkomst van de studies en gedetailleerde rendabiliteitsberekeningen.
5. De Onderneming rapporteert eveneens over het energiegebruik en de CO_2-eq-emissies van het voorgaande jaar.
6. De verslaggeving vindt plaats overeenkomstig de vereisten zoals opgenomen in artikel 13.1 en eventueel bijkomende vereisten opgesteld door de Commissie EBO.
7. Het Verificatiebureau verifieert de verslaggeving en deelt het resultaat daarvan mede aan de Onderneming. Het Verificatiebureau kan voor deze verificatie beroep doen op controles ter plaatse in de betrokken vestigingen.

Artikel 10 – Opvolging van de engagementen van de Onderneming

1. Het engagement binnen het Energieplan van de Onderneming wordt jaarlijks door het Verificatiebureau nagegaan aan de hand van volgend stappenplan:
   1° Er wordt nagegaan of de Onderneming alle studies en implementatie van rendabele maatregelen zoals bepaald in artikel 8.2, lid 2 gepland in het betreffende jaar volgens het Energieplan heeft uitgevoerd. Zo ja, dan voldoet de Onderneming aan de verplichtingen in het kader van deze energiebeleidsovereenkomst.
   2° Indien aan 1° niet voldaan is dan wordt er nagegaan of de Onderneming gebruik heeft gemaakt van vervangende maatregelen om tot eenzelfde of dubbel resultaat te komen als vooropgesteld in het Energieplan.

3° Indien aan 1° of 2° niet voldaan is, dan wordt er nagegaan of er voldaan is aan de criteria van economische of technische pardonnabiliteit zoals opgenomen in bijlage 3 voor het niet uitvoeren van een rendabele of vervangende maatregel. Zo nee, dan voldoet de Onderneming niet aan de verplichtingen in kader van deze energiebeleidsovereenkomst en wordt de procedure in artikel 14 opgestart.

Indien blijkt dat voldaan is aan de criteria van economische of technische pardonnabiliteit zoals onder meer bepaald in bijlage 3 voor het niet uitvoeren van een bepaalde rendabele maatregel uit het Energieplan of een vervangende maatregel dan wordt het uitvoeren van deze maatregel uitgesteld met één jaar en voldoet de Onderneming aan de verplichtingen in kader van deze energiebeleidsovereenkomst.

2. Alle tot deze energiebeleidsovereenkomst toegetreden ondernemingen, vallend onder het VER-systeem, dienen uiterlijk 31 december 2028 de klimaatroadmap zoals aangehaald in artikel 8.3 opgesteld te hebben en overgemaakt te hebben aan het Verificatiebureau. Bij toetreding na 01/01/2027 wordt de klimaatroadmap zoals aangehaald in artikel 8.3 ingediend conform de termijn zoals bepaald in artikel 7, lid 6.
3. De Commissie EBO kan bij unanieme beslissing en na advies van het Verificatiebureau wijzigingen aanbrengen aan bijlage 3. Dergelijke wijzigingen gelden niet als wijzigingen van de energiebeleidsovereenkomst in de zin van artikel 17, lid 1.

Artikel 11 – Engagement van de Vlaamse Regering

1. De Vlaamse Regering zal, in zover de Ondernemingen voldoen aan hun verplichtingen uit hoofde van deze energiebeleidsovereenkomst, aan de Ondernemingen voor wat betreft hun betrokken vestigingen geen gebruik maken van haar reglementair regelgevende bevoegdheid of van haar eigen decretaal initiatiefrecht om maatregelen aan te nemen of voor te stellen, waarover op het moment van ondertekening van deze energiebeleidsovereenkomst nog geen eerste principiële goedkeuring door de Vlaamse Regering heeft plaatsgevonden, die betrekking hebben op het volgende:
   - Aanvullende verplichte energie-efficiëntiereductiedoelen;
   - Aanvullende CO_2-emissiereductiedoelen;
   - Aanvullende energiebesparingsverplichtingen;
   - Aanvullende energie-eisen;
   - Aanvullende of bijkomende energie- of CO_2-taks of heffing;
   - Aanvullende verplichting rond lokale energieproductie.

   De volgende verplichtingen kunnen in iedere geval niet vallen onder het hierboven geformuleerde engagement en worden door deze energiebeleidsovereenkomst onverlet gelaten:

- Verplichtingen op basis van reeds bestaande regelgeving;
- Verplichtingen die voortvloeien uit de verplichte omzetting of toepassing van Europese regelgeving;
- Verplichtingen die voortvloeien uit uitvoerbare gerechtelijke uitspraken die het Vlaamse Gewest binden;
- PV-verplichtingen die voortvloeien uit reeds goedgekeurde regelgeving (inclusief de verstrengingsstap die volgt in 2030);
- Verplichtingen die voortvloeien uit de energietaxshift;
- Verplichtingen die voortvloeien uit de maatregelen zoals voorzien in het definitieve VEKP 2021-2030; meer bepaald de hervorming van de afvalheffing, de convenant glastuinbouw en eventuele sectorgebonden bijdragen in dat verband.

Enkel in het geval wanneer Europa verplichtingen oplegt inzake energie-efficiëntie of een CO2- en/of energietaks of verplichtingen rond lokale energieproductie op de doelgroep van deze Energiebeleidsovereenkomst, die verder reiken dan bestaande of analoge maatregelen die reeds van toepassing zijn op deze doelgroep, kan het Vlaams Gewest maatregelen nemen om zich eraan te conformeren. In geen geval neemt het Vlaamse Gewest bijkomende regelgevende initiatieven die verder gaan/strenger zijn dan de Europese verplichtingen inzake energie-efficiëntie of CO2-reducties van toepassing op deze doelgroep.

2. Het Vlaamse Gewest zal de Vlaamse regelgeving zodanig vorm geven dat Ondernemingen aan hun uit deze energiebeleidsovereenkomst voortvloeiende verplichtingen kunnen voldoen en dat het overheidsbeleid dienaangaande consistent is. Hierbij zal het Vlaamse Gewest de administratieve werklast voor de Ondernemingen minimaliseren door alle gegevens die Ondernemingen rapporteren in het kader van deze energiebeleidsovereenkomst en die toegankelijk zijn voor het Vlaamse Gewest, niet bijkomend te laten rapporteren.
3. Het Vlaamse Gewest bevestigt dat, in zover de Ondernemingen voldoen aan hun verplichtingen uit hoofde van deze energiebeleidsovereenkomst, Ondernemingen die deze Energiebeleidsovereenkomst ondertekenen, automatisch voldoen aan alle bepalingen vastgelegd in Afdeling I, Afdeling II en Afdeling III van Hoofdstuk V, Titel VI van het Besluit van de Vlaamse Regering van 19 november 2010 houdende algemene bepalingen over het energiebeleid of de regelgeving die deze bepalingen zou vervangen;
4. Het Vlaamse Gewest zal in de communicatie rond energie-efficiëntie aandacht besteden aan de positieve medewerking van de Ondernemingen en de Sectororganisaties aan de energiebeleidsovereenkomst.
5. Deze energiebeleidsovereenkomst zal aangemeld worden aan de Algemene Administratie van de Douane en Accijnzen van de Federale Overheidsdienst Financiën als een

energiebeleidsovereenkomst afgeleverd door het Vlaams Gewest zoals vermeld in de federale Wet van 14 december 2015 tot wijziging van artikelen 419, i), iii), 420 en 432, § 3, van de programmawet van 27 december 2004. In dit kader zal de Vlaamse Regering ook pleiten voor een behoud van de huidige accijnskorting en een uitbreiding ervan naar elektriciteit.

6. Het Vlaams Gewest erkent dat de klimaatroadmap, zoals vermeld in artikel 8.3, ook gebruikt kan worden voor andere domeinen waar sprake is van een klimaatplan of klimaatroadmap, bv. indien het beschikken over een klimaatplan of klimaatroadmap noodzakelijk is om in aanmerking te komen voor financiële steun vanuit de Vlaamse overheid, onverminderd de specifieke voorwaarden van het betrokken steuninstrument.

   Het Vlaamse Gewest engageert zich om de randvoorwaarden en drempels die resulteren uit artikel 5 van bijlage 7, geaggregeerd door te geven aan het permanent overlegorgaan zoals opgericht volgens het decreet van 25 maart 2022 tot wijziging van het decreet van 30 april 2009 betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid (B.S.30/05/2022).

Artikel 12 – Engagement Sectorfederaties

De Sectororganisaties verplichten zich om:

1. hun leden te stimuleren om deel te nemen en uitvoering te geven aan deze energiebeleidsovereenkomst;
2. deel te nemen aan de activiteiten van de Commissie EBO;
3. hun leden actief voor te lichten over het onderwerp van deze energiebeleidsovereenkomst;
4. namens het bedrijfsleven als aanspreekpunt te fungeren voor de partijen van de zijde van de overheid.
5. nuttige gegevens over maatregelen uit de Energieplannen en over het energiegebruik ter beschikking stellen van het Vlaamse Gewest met het oog op de opmaak van broeikasgasprognoses en de Energiebalans Vlaanderen en mits de vertrouwelijkheid van gegevens wordt gegarandeerd.

Artikel 13 – Verslaggeving

<u>Artikel 13.1 – Verslaggeving van het Verificatiebureau aan de Commissie EBO</u>

1. Het Verificatiebureau rapporteert jaarlijks uiterlijk op 31 oktober, voor het eerst op 31 oktober 2027, aan de Commissie over de uitvoering van deze energiebeleidsovereenkomst. In geaggregeerde vorm wordt een overzichtsrapport opgesteld over de uitvoering van de Energieplannen en over het energiegebruik, CO_2-eq-emissies en de gerealiseerde

energiebesparing door het uitvoeren van maatregelen van de betrokken vestigingen per sector alsmede de hiermee samenhangende vermeden CO_2-eq emissies.

2. Het overzichtsrapport bevat per sector in geaggregeerde vorm minstens ook nog de volgende elementen:
   1° het totaal aantal beoordeelde Energieplannen tijdens het vorige kalenderjaar;
   2° een overzicht van het aantal bedrijven dat voldoet aan zijn verplichtingen;
   3° de voortgang van het uitvoeren van de rendabele en vervangende maatregelen.;
   4° de gerealiseerde energiebesparing.
3. Het overzichtsrapport bedoeld in lid 2 is louter informatief en maakt een vergelijking tussen de jaarlijkse realisaties en de verwachtingen.
4. Het Verificatiebureau rapporteert jaarlijks uiterlijk op 31 oktober en voor het eerst op 31 oktober 2027, voor elke deelnemende vestiging volgende gegevens:
   - Naam, adres, ondernemings- en vestigingsnummer, sector, lidmaatschap sectorfederatie;
   - Contactpersoon van de vestiging;
   - Het energiegebruik, totaal en opgesplitst in brandstoffen en elektriciteit, incl. energiestromen die de vestiging binnenkomen of verlaten;
   - De totale warmte- of stoomproductie, totaal en opgesplitst hernieuwbaar, fossiele brandstoffen en elektrisch;
   - De totale elektriciteitsproductie, totaal en opgesplitst hernieuwbaar en andere.

   De Sectororganisaties ontvangen de rapportage van de toegetreden vestigingen die lid zijn van hun Sectororganisatie. VOKA ontvangt de rapportage van de toegetreden vestigingen die niet tot een Sectororganisatie zijn toegetreden. De vertegenwoordiger van de Vlaamse minister bevoegd voor Energie en de vertegenwoordiger van de Vlaamse minister bevoegd voor Economie ontvangen de rapportage van alle toegetreden vestigingen. Deze rapportage zal alleen gebruikt worden voor doeleinden in het kader van deze energiebeleidsovereenkomst en voor het opstellen van de Energiebalans Vlaanderen. Het gebruik van deze rapportage voor andere doeleinden moet eerst goedgekeurd worden door de Commissie EBO.
5. Bij de rapportage van 31 oktober 2028 wordt in geaggregeerde vorm een overzichtsrapport opgesteld over de maatregelen opgenomen in het Energieplan en hun uitvoering.

   Het overzichtsrapport bevat per sector in geaggregeerde vorm minstens het totaal aantal maatregelen opgenomen in de Energieplannen, alsmede een korte beschrijving van de groepen van maatregelen. Voor elke sector met drie of minder ondernemingen, moeten om redenen van vertrouwelijkheid van gegevens, de gegevens van één sector bij een andere sector worden geaggregeerd.

6. Het Verificatiebureau rapporteert jaarlijks in geaggregeerde vorm de gerealiseerde energie- en CO_2-besparing door de uitvoering van maatregelen t.o.v. het referentiejaar gecorrigeerd voor gewijzigde productie opgesplitst in energiebesparing door verminderd elektriciteitsverbruik en verminderd brandstofverbruik.
7. De Commissie kan in het kader van artikel 5, lid 7, 2° en 4° en bij unanieme beslissing bijkomende elementen definiëren die in de verslaggeving van lid 2 dienen te worden opgenomen. Deze bijkomende elementen gelden niet als wijzigingen van de energiebeleidsovereenkomst in de zin van artikel 17, lid 1.

Artikel 13.2 – Verslaggeving van de Commissie EBO aan de Ministers

1. De Commissie EBO brengt jaarlijks over het voorgaande jaar aan de partijen verslag uit. Dit verslag wordt bezorgd uiterlijk op 30 november en betreft een verslaggeving in geaggregeerde vorm per sector. De Ministers zullen het Vlaams Parlement daarover informeren. Het verslag is openbaar.
2. De Commissie EBO moet voor elke sector met drie of minder ondernemingen, om redenen van vertrouwelijkheid van gegevens, de gegevens van één sector bij een andere sector aggregeren.

Artikel 14 – Sancties: procedure tot schrapping

1. Indien een Onderneming haar Energieplan niet tijdig (artikel 8.2, lid 4) voor aanvaarding indient bij het Verificatiebureau, zal het Verificatiebureau op de eerstvolgende vergadering van de Commissie EBO deze Onderneming aanmelden aan de Commissie EBO.
2. Indien een Onderneming haar jaarlijkse monitoringsverslag zoals beschreven in artikel 9, lid 1 niet tijdig indient bij het Verificatiebureau, zal het Verificatiebureau op de eerstvolgende vergadering van de Commissie EBO deze Onderneming aanmelden aan de Commissie EBO.
3. Indien bij de jaarlijkse monitoring blijkt dat de Onderneming volgens artikel 10, lid 1, 3° en lid 2 niet voldoet aan haar verplichtingen uit hoofde van deze energiebeleidsovereenkomst, dan zal het Verificatiebureau op de eerstvolgende vergadering van de Commissie EBO deze Onderneming aanmelden aan de Commissie EBO.
4. Indien een Onderneming haar klimaatroadmap zoals beschreven in artikel 8.3 niet tijdig indient bij het Verificatiebureau, zal het Verificatiebureau op de eerstvolgende vergadering van de Commissie EBO deze Onderneming aanmelden aan de Commissie EBO.
5. In de gevallen beschreven onder leden 1, 2, 3, 4 zal de Commissie EBO een termijn stellen voor het alsnog voldoen aan de verplichtingen van de tekortgeschoten Onderneming.
6. Indien een Onderneming binnen deze termijn niet voldoet aan haar verplichtingen zal het Verificatiebureau dit melden op de eerstvolgende vergadering van de Commissie EBO volgend op het aflopen van de termijn.

7. De Vlaamse minister bevoegd voor Energie en de Vlaamse minister bevoegd voor Economie gaan volgend op de aanmelding, zoals vermeld in lid 6, over tot de schrapping van de Onderneming als toegetreden lid tot de energiebeleidsovereenkomst. Alle in het kader van deze energiebeleidsovereenkomst ontstane voordelen voor de Onderneming, zoals genoemd in artikel 11, komen hierdoor te vervallen vanaf de datum van de schrapping. Als datum van de schrapping geldt de datum van de vergadering van de Commissie EBO waarop het Verificatiebureau de Onderneming heeft aangemeld volgens de bepalingen in artikel 14, lid 1 of lid 2 of lid 3 of lid 4.
8. Een vestiging van een Onderneming die via de procedure beschreven in lid 7 geschrapt wordt als toegetreden lid tot de energiebeleidsovereenkomst, kan gedurende de looptijd van deze energiebeleidsovereenkomst niet meer opnieuw toetreden tot deze energiebeleidsovereenkomst.

Artikel 15 – Kosten

1. De Ondernemingen dragen de kosten voor het uitvoeren van de energiebeleidsovereenkomst voor hun installaties, het opstellen en uitvoeren van hun Energieplan, alsook de energiebeheermaatregelen en de klimaatroadmap.
2. De partijen dragen hun eigen kosten, verbonden aan hun activiteiten en verplichtingen van deze energiebeleidsovereenkomst.
3. Het Vlaams Gewest draagt de kosten van het Verificatiebureau en de Commissie EBO.

Artikel 16 – Openbaarheid en geheimhouding

1. De partijen zijn, behoudens voor zover wettelijke bepalingen of deze energiebeleidsovereenkomst tot mededeling verplichten, verplicht tot geheimhouding ten aanzien van alle vertrouwelijke gegevens.
2. De Ministers dragen er zorg voor dat het Verificatiebureau, de vertegenwoordiger van de Vlaamse minister bevoegd voor Economie en de vertegenwoordiger van de Vlaamse minister bevoegd voor Energie zich verplichten tot geheimhouding van de vertrouwelijke gegevens, die hen in het kader van de uitvoering van deze energiebeleidsovereenkomst zijn verstrekt.

Artikel 17 – Wijziging of opheffing energiebeleidsovereenkomst

1. De Commissie EBO zal een overleg opstarten uit eigen initiatief of binnen vier weken nadat een partij haar wens daartoe schriftelijk heeft medegedeeld over het al dan niet wijzigen of al dan niet verderzetten van deze energiebeleidsovereenkomst indien zich een of meer van de volgende wijzigingen van omstandigheden voordoen die wezenlijke gevolgen hebben voor de uitvoering van deze energiebeleidsovereenkomst:
   a) wezenlijke wijziging van het energie- of klimaatbeleid;

b) wijziging van de Vlaamse wetgeving met betrekking tot het klimaat en het energieverbruik en de daaraan gerelateerde kosten;
c) het in betekenende mate achterblijven van de als gevolg van de uitvoering van deze energiebeleidsovereenkomst feitelijk gerealiseerde resultaten op vlak van de realisatie van energie-efficiëntieverbetering;
d) het achterblijven of het gedeeltelijk of volledig wegvallen van de tegenprestaties, bijvoorbeeld als gevolg van wijzigende wetgeving;
e) wijziging van de economische groei, de internationale concurrentiepositie en de ontwikkeling van de bedrijfsrendementen;
f) onvoorziene omstandigheden, die een invloed kunnen hebben op deze energiebeleidsovereenkomst, bijvoorbeeld verplichtingen van het Vlaams Gewest die om externe redenen niet kunnen waargemaakt worden.

2. In de gevallen genoemd in lid 1 kunnen de bij deze energiebeleidsovereenkomst betrokken partijen een voorstel tot wijziging van deze energiebeleidsoverenkomst indienen bij de Commissie EBO. Indien de Commissie EBO unaniem beslist tot formulering van een advies aan de partijen tot wijziging van de energiebeleidsovereenkomst, dan is het de minister bevoegd voor het energiebeleid die, op basis van dit advies, het initiatief neemt om een voorstel tot wijziging in te leiden bij de Vlaamse Regering binnen de twee maanden en voor te leggen aan de partijen.
3. In de gevallen genoemd in lid 1 kunnen de bij deze energiebeleidsovereenkomst betrokken partijen een verzoek tot opheffing van de energiebeleidsovereenkomst neerleggen bij de Commissie EBO. Indien het verzoek uitgaat van de zijde van het bedrijfsleven zal de Commissie EBO nagaan of het unaniem wordt ondersteund door de vertegenwoordigers van de Sectorfederaties. De Commissie EBO zal deze aanvraag tot opheffing van de energiebeleidsovereenkomst overmaken aan de minister van Energie en de minister van Economie, die de vraag tot opheffing binnen de twee maanden zal inleiden bij de Vlaamse Regering. Indien het verzoek uitgaat van de Ministers zal de vraag tot opheffing binnen twee maanden worden ingeleid bij de Vlaamse Regering.

Artikel 18 – Opzegging

1. Elke Onderneming en Sectororganisatie mag deze energiebeleidsovereenkomst gemotiveerd en met onmiddellijke ingang schriftelijk opzeggen.
2. De Commissie EBO wordt met een aangetekend schrijven van de gemotiveerde opzegging in kennis gesteld.
3. Alle in het kader van deze energiebeleidsovereenkomst ontstane voordelen voor de Ondernemingen (artikel 11) en engagement van de Onderneming (artikel 8), komen hierdoor vanaf

de datum van opzegging te vervallen. Als datum van de opzegging geldt de datum van het aangetekend schrijven.

Opgemaakt te Brussel op …

Vlaamse Regering , vertegenwoordigd door:

Matthias DIEPENDAELE

Vlaams minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management

Melissa DEPRAETERE

Vlaams minister van Wonen, Energie en Klimaat, Toerisme en Jeugd

BIJLAGEN bij de energiebeleidsovereenkomst voor Vlaamse energie-intensieve ondernemingen (niet VER- & VER-bedrijven)

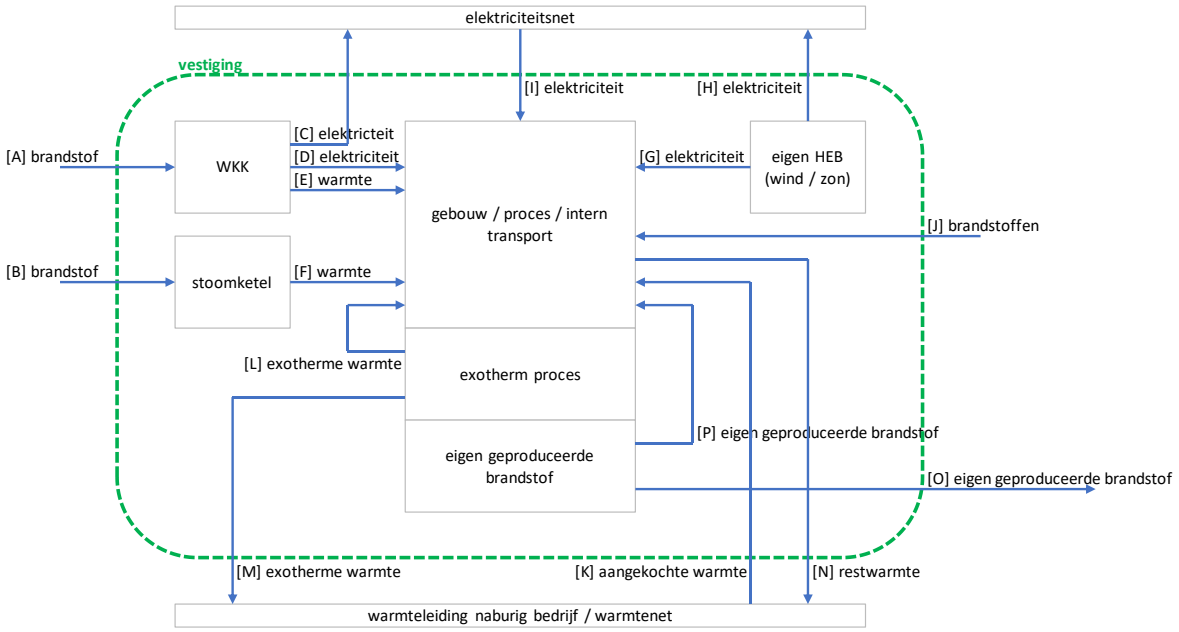
BIJLAGE 1 – Energiegrootheden

Artikel 1 – Bepaling van de doelgroep aan de hand van het finaal energiegebruik

Het finaal energiegebruik wordt gedefinieerd als het finaal energetisch gebruik van energiedragers en exclusief het gebruik van energiedragers in de vorm van als grondstof ingezette energiedragers. Alle energiedragers worden uitgedrukt in onderste verbrandingswaarden.

Dit finaal energiegebruik wordt gebruikt om de doelgroep van deze EBO af te bakenen. Vestigingen van ondernemingen met een gemiddeld jaarlijks finaal energiegebruik van ten minste 85 TJ berekend op basis van de afgelopen drie jaar op het ogenblik van toetreding tot deze energiebeleidsovereenkomst zijn energie-intensieve vestigingen en behoren tot de doelgroep van deze EBO.

Onderstaand voorbeeld geeft aan hoe het finaal energiegebruik voor een vestiging bepaald moet worden.

finaal energiegebruik = [A] + [B] - [C] + [G] + [I] + [J] + [K] + [L] - [N] + [P]

[A] + [B]: energievectoren die gebruikt worden voor opwekking van warmte en/of elektriciteit, die gebruikt wordt binnen de vestiging, wordt in rekening gebracht.

– [C]: het deel aan zelf opgewekte elektriciteit dat niet intern de vestiging wordt gebruikt, maar op het net wordt gezet, wordt in mindering gebracht.

+ [G]: zelf opgewekte elektriciteit uit zon en/of wind, die gebruikt wordt binnen de vestiging, wordt in rekening gebracht.

[H]: zelf opgewekte elektriciteit uit zon en/of wind, die niet gebruikt wordt binnen de vestiging maar op het net wordt gezet, wordt niet in mindering gebracht.

+ [I]: elektriciteit van het net, die intern de vestiging gebruikt wordt, wordt in rekening gebracht.

+ [J]: energievectoren, rechtstreeks gebruikt in processen, gebouwen, transport binnen de vestiging, worden in rekening gebracht.

+ [K]: aangekochte warmte, wordt in rekening gebracht.

+ [L]: exotherme warmte, omgezet in een energiedrager en intern de vestiging gebruikt, wordt in rekening gebracht.

[M] exotherme warmte , die omgezet wordt in een energiedrager, niet gebruikt binnen de vestiging maar op een net gezet wordt, wordt niet in mindering gebracht.

- [N]: restwarmte , inclusief warmte afkomstig van eigen WKK, die niet kan ingezet worden intern de vestiging, en die op het net gezet wordt, wordt in mindering gebracht.

[O]: eigen geproduceerde brandstof, niet gebruikt binnen de vestiging wordt niet in mindering gebracht.

+ [P]: eigen geproduceerde brandstof, gebruikt binnen de vestiging, wordt in rekening gebracht.

BIJLAGE 2 – Het Verificatiebureau

Artikel 1 – Eisen waaraan het Verificatiebureau moet voldoen

Het Verificatiebureau voldoet aan volgende vereisten:

1° Onafhankelijke en neutrale organisatie.

2° Het vertrouwen hebben van de partijen van de energiebeleidsovereenkomst.

3° Garanties bieden voor een stabiele werking tijdens de volledige uitvoering van de energiebeleidsovereenkomst.

4° Werken volgens zeer strikte richtlijnen.

5° Werken met een gecertificeerd kwaliteitszorgsysteem.

6° Beschikken over experts in de te behandelen procestechnologieën en expertise in energiebeheersystemen.

7° Kunnen voldoen aan de diverse praktische uitvoeringseisen zoals levertijd en wijze van uitvoering van alle taken die in de energiebeleidsovereenkomst beschreven zijn.

Artikel 2 – De taken van het Verificatiebureau

Het Verificatiebureau staat open voor overleg en afstemming over de aanpak van, adviseert, controleert en oordeelt over het Energieplan en de monitoring zoals weergegeven in artikels 8, 9, 10 en 14 en rapporteert zoals weergegeven in artikel 13.1. Het Verificatiebureau valideert de conformiteit van de klimaatroadmap volgens de bepalingen van bijlage 7.

Het Verificatiebureau kan aan de Commissie EBO tevens Toelichtingen ter ondersteuning van de uitvoering van deze energiebeleidsovereenkomst ter goedkeuring voorleggen.

BIJLAGE 3 – Economische en technische pardonnabiliteit

Artikel 1 – Definitie

Indien rendabele maatregelen of vervangende maatregelen tot gevolgen leiden die de internationale concurrentiepositie of de ondernemingsrendementen, in het gedrang brengen, zullen mitigerende maatregelen genomen worden. Dit kan onder de vorm van:

- Uitstel van maatregelen gedurende 1 jaar
- Definitief niet moeten uitvoeren van de maatregelen.

Artikel 2 – Criteria voor economische pardonnabiliteit

1. Marktconforme interestvoet voor investeringskredieten

   Wanneer Ondernemingen er niet in slagen, omwille van hetzij onderneming- hetzij project specifieke kenmerken, de investeringen tot verbetering van de energie-efficiëntie te financieren door middel van investeringskredieten aan marktconforme maatregelen, dan worden deze projecten aanzien als maatregelen die leiden tot gevolgen die in redelijkheid niet bedoeld kunnen zijn, zoals bepaald in artikel 2 van het convenant.

   Investeringen ter verbetering van de energie-efficiëntie van de Onderneming die niet kunnen worden gefinancierd met vreemd vermogen aan een kost lager dan een OLO op 10 jaar + 4,4% worden aanzien als een maatregel die leidt tot gevolgen die in redelijkheid niet bedoeld kunnen zijn, zoals bepaald in artikel 2 van de energiebeleidsovereenkomst.

2. Bedrijfsspecifieke criteria

   Economische omstandigheden waaronder het bedrijf functioneert, kunnen een impact hebben op de realisatie van de energie-efficiëntieverbeteringen. Hierbij gaat het onder andere om:

   - Geplande grootschalige investeringen in nieuwe installaties.
   - Geplande nieuwbouw.
   - Geplande sluiting.

   Bedrijfsspecifieke gegevens hebben een invloed op de investeringsruimte beschikbaar voor het verbeteren van de energie-efficiëntie.

   Indien deze aspecten niet gekend zijn bij de aanvang van de energiebeleidsovereenkomst kunnen ze in een later stadium bij het Verificatiebureau worden aangemeld.

Artikel 3 – Maatregelen ter bescherming van de Onderneming

1. Uitstel van de maatregelen

   Afwijkingsmogelijkheden ten opzichte van de engagementen in de energiebeleidsovereenkomst moeten beperkt zijn en moeten – indien ze noodzakelijk zijn - zo uniform mogelijk toegepast

worden. Een uitstel van uitvoering van maatregelen met één jaar kan in bepaalde gevallen op basis van economische criteria worden bekomen.

De elementen opgenomen ter staving van de vraag tot uitstel moeten meetbaar en verifieerbaar zijn. Mogelijkheden hiertoe zijn:

- Herrekende IRR na belastingen van een project waarbij als gevolg van een stilgelegde of sterk verlaagde productie de IRR na belastingen van een project niet meer kan beschouwd worden als rendabel.
- Weigering van de financiering van het project door een financiële instelling.
- Financiering van het project enkel te realiseren aan niet-marktconforme voorwaarden.
- Verslag van bedrijfsrevisor waaruit een onaanvaardbare invloed op de financiële structuur van de Onderneming, bepalend voor de kredietwaardigheid van de Onderneming, blijkt.
- Overige gegronde, meetbare en verifieerbare economische of financiële redenen.

Indien de economische situatie niet voldoende verbetert gedurende het jaar waarvoor het uitstel gevraagd werd, kan de Onderneming een nieuw uitstel aanvragen.

2. Definitief niet moeten uitvoeren van maatregelen

   In uitzonderlijke omstandigheden kan het Verificatiebureau op basis van hogervermelde criteria beslissen dat een Onderneming de in het Energieplan voorgestelde maatregelen niet moet uitvoeren. Dit kan bijvoorbeeld in geval van een Onderneming die werkt onder de wet op de continuïteit van de ondernemingen.

   De Onderneming richt hiertoe een verzoek aan het Verificatiebureau. Het verzoek wordt behandeld in een hoorzitting met vertegenwoordigers van de Onderneming, hun sectororganisatie, de Ministers en het Verificatiebureau.

   Indien wordt ingegaan op het verzoek tot definitief niet uitvoeren van maatregelen kan het Verificatiebureau hieraan voorwaarden koppelen op vlak van opvolging.

Artikel 4 – Criteria voor technische pardonnabiliteit

De uitvoering van een maatregel uit het Energieplan kan telkens met één jaar uitgesteld worden als die maatregel niet kan worden uitgevoerd wegens beperkingen inzake netaansluiting en afname, op voorwaarde dat de exploitant die maatregel aan de betrokken netbeheerder initieel tijdig heeft aangemeld.

BIJLAGE 4 – Berekening van IRR

Het criterium om een maatregel "rendabel" te noemen is binnen deze energiebeleidsovereenkomst gedefinieerd als een IRR groter dan of gelijk aan 11% na belastingen.

Rendabele maatregelen met een terugverdientijd kleiner dan 3 jaar zijn verplicht uit te voeren.

Rendabele maatregelen met een IRR na belastingen groter dan of gelijk aan 11% én een terugverdientijd groter dan 3 jaar zijn optioneel uit te voeren: zij mogen ook vervangen worden door een vervangende maatregel.

Aan de berekening van de IRR liggen enkele aannamen ten grondslag. Niet alle aannamen zullen overeenkomen met die van het bedrijf. Als een bedrijf gegronde redenen heeft om af te wijken van de gebruikte aannamen, dient dat aangetoond te worden, waarbij tevens wordt aangegeven op welke wijze er wordt afgeweken.

Bij de berekening van de IRR van een maatregel moeten alle positieve en negatieve effecten van een maatregel tegenover de bestaande toestand in de berekening worden betrokken. Behoudens de financiële impact van het gewijzigde energiegebruik, moet bijvoorbeeld ook rekening worden gehouden met het buiten gebruik stellen van een installatie, de te verwerven subsidies en premies, de gewijzigde energie- of milieuheffingen, de verminderde belastingen, de gegarandeerde opbrengst van de te verkopen WKK- en groenestroomcertificaten en de voorziene aan- of verkoop van emissierechten aan realistisch ingeschatte prijzen. Er zal bij de berekening rekening gehouden worden met eenduidig te bepalen vermeden ETS1/ETS2-kosten, op technologie gebaseerde/boekhoudkundige afschrijvingstermijnen en project/levensduren en met de thematische aftrek voor investeringen in hernieuwbare energie, energiebesparing of met een gunstige impact op het klimaat (*zie ook Thematische aftrek voor investeringen in hernieuwbare energie, energiebesparing of met een gunstige impact op het klimaat | Vlaanderen.be).* De berekeningsfile voor de IRR-berekening zoals opgenomen in een toelichting bij deze energiebeleidsovereenkomst wordt overeenkomstig deze bepalingen aangepast.

Begrippen:

NCW: Netto contante waarde (NPV, Net Present Value in het Engels). Dit is het verschil tussen opbrengsten en kosten over de levensduur van een project. Omdat de kosten en opbrengsten afhangen van de rentestand worden deze posten met behulp van een (interne) rentevoet teruggerekend naar bedragen in het beginjaar van de investering, de netto contante waarde.

IRR : Intern Rendement ofwel Internal Rate of Return in het Engels. Het interne rendement of IRR van een investering is die rentevoet waarbij op het einde van de looptijd van het project de NCW = 0. De berekening ervan is een iteratief proces.

Investering: Hieronder vallen alle kosten die te maken hebben met het verwerven van de installatie en die over meerdere jaren worden afgeschreven. Bij de gedetailleerde en ruwe rendabiliteitsberekening wordt met een onzekerheid van respectievelijk 10% en 30% op de investering gewerkt.

Restwaarde: Dit is de waarde van de investering die overblijft op het einde van de levensduur.

Installatiekosten: Hieronder vallen de kosten van het project die eenmalig voorkomen en die niet worden afgeschreven. Bijvoorbeeld additionele personeelskosten en opstartkosten.

Energieprijzen: Hieronder vallen realistisch ingeschatte en aan het Verificatiebureau onderbouwde prijzen.

Netto besparing: Dit is de totale jaarlijkse besparing zijnde de opbrengsten minus de exploitatiekosten, die gerealiseerd worden ten gevolge van deze investering. Ook andere wijzigende factoren dan de zuivere energiefactoren dienen hierbij in rekening te worden gebracht zoals bijvoorbeeld het buiten gebruik stellen van installaties, overheidsmaatregelen (cf. infra) en de voorziene verkoop (of zelfs eventueel aankoop) van emissierechten.

Verrekening ETS1/ETS2: De verrekening van de vermeden ETS1-kosten en de verrekening van de vermeden ETS2-kosten gebeurt op basis van onderstaande tabellen.

ETS1	
2026	80 euro/ton
2027	85 euro/ton
2028	90 euro/ton
2029	95 euro/ton
2030	102 euro/ton
post 2030	107 euro/ton

ETS2	
2028	55 euro/ton
2029	62 euro/ton
2030	69 euro/ton
post 2030	107 euro/ton

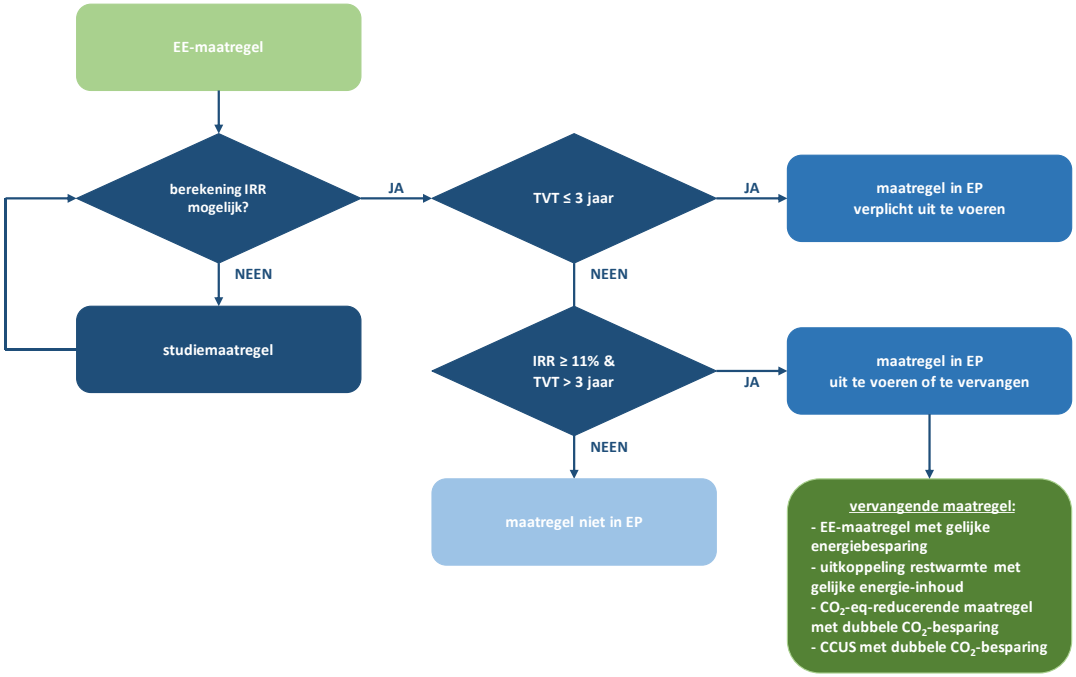
Individueel kan afgeweken worden van deze veronderstelde verrekening van ETS-kosten. Deze individuele verrekening van ETS-kosten is te onderbouwen bij het Verificatiebureau.

Levensduur: Hiermee wordt bedoeld de technische levensduur van het project, het is de termijn tijdens dewelke het project een netto-besparing oplevert. Voor investeringen die ingrijpen in het proces wordt een levensduur van 10 jaar verondersteld. Voor CCUS-projecten wordt een levensduur van 15 jaar verondersteld. Voor investeringen in PV-installaties en windturbines wordt een levensduur van 20 jaar verondersteld. Individueel kan afgeweken worden van deze veronderstelde levensduren. Deze individuele levensduren zijn te onderbouwen bij het Verificatiebureau.

Afschrijvingstermijn: Hier wordt bedoeld de boekhoudkundige termijn waarover de investering wordt afgeschreven. Soms wordt een minimumtermijn door de fiscus opgelegd. Er kan op verschillende manieren worden afgeschreven: lineair, exponentieel, etc. Bij de standaardberekening in het sjabloon is aangenomen dat er lineair wordt afgeschreven over een termijn van 10 jaar voor procesinvesteringen, 15 jaar voor CCUS-projecten en 20 jaar voor investeringen in PV-installaties en windturbines. Individueel kan afgeweken worden van deze veronderstelde afschrijvingstermijnen. Deze individuele afschrijvingstermijnen zijn te onderbouwen bij het Verificatiebureau.

Vennootschapsbelasting: Hiermee wordt bedoeld de vigerende vennootschapsbelastingsvoet, i.e. 25%.

BIJLAGE 5 – Stroomschema voor het detecteren van energie-efficiëntiemaatregelen voor het Energieplan

1. Indien op een maatregel onmiddellijk een gedetailleerde rendementsbepaling kan gebeuren, zal de maatregel worden ingepland in het Energieplan voor implementatie indien de IRR na belastingen van de maatregel overeenkomt met een terugverdientijd kleiner dan of gelijk aan drie jaar. Deze maatregelen zijn verplicht uit te voeren. Indien de IRR na belastingen van de maatregel groter is dan of gelijk aan 11% én de terugverdientijd is groter dan drie jaar, wordt de maatregel eveneens opgenomen in het Energieplan, maar is deze niet verplicht uitvoerbaar en mag deze vervangen worden door een vervangende maatregel. Een vervangende maatregel is ofwel een niet rendabele energie-efficiëntiemaatregel met gelijke energiebesparing, ofwel de uitkoppeling van restwarmte van de vestiging met gelijke energie-inhoud, ofwel een CO_2-eq-reducerende maatregel met dubbele CO_2-besparing, ofwel CCUS met dubbele CO_2-besparing, ten opzichte van de rendabele maatregel met een IRR groter dan of gelijk aan 11% én een terugverdientijd groter dan drie jaar die vervangen wordt. Indien de IRR na belastingen van de maatregel kleiner is dan 11% dient deze maatregel niet in het Energieplan opgenomen te worden.
2. Indien er meer informatie vereist is om de IRR van een maatregel te bepalen, wordt de maatregel een studiemaatregel. De studie resulteert in het bepalen van de IRR na belastingen van de maatregel. Hierna wordt de procedure onder punt 1 gevolgd.

BIJLAGE 6 – Energiebeheermaatregelen

Artikel 1 – Doelstelling van de energiebeheermaatregelen

De Onderneming moet energiebeheermaatregelen uitvoeren met als doel het inrichten, implementeren, onderhouden en continu verbeteren van een energiemanagementsysteem met inbegrip van de benodigde processen en hun interacties, en het continu verbeteren van de energieprestaties.

Artikel 2 – Verantwoordelijkheden van de directie

De directie moet minimaal:

- Vastleggen (en laten onderhouden) van het toepassingsgebied en de begrenzing van het energiemanagementsysteem.
- Energiebeleid vaststellen, laten documenteren, intern communiceren, extern beschikbaar maken waar passend, en periodiek herzien.
- Doelstellingen en operationele energiedoelstellingen laten vaststellen en borgen dat ze passen binnen de strategische richting van de organisatie.
- Borgen dat energiemanagementsysteem-eisen geïntegreerd zijn in de bedrijfsprocessen (o.a. aankoop, ontwerp/engineering, onderhoud, productie/exploitatie).
- Plannen van aanpak (actieplannen) goedkeuren en borgen dat ze worden uitgevoerd.
- Benodigde middelen beschikbaar stellen (budget, mensen, tijd, meetinfrastructuur, data/tools, expertise).
- Het belang van energiemanagement en conformiteit duidelijk maken en uitdragen (sturing, prioriteiten, voorbeeldgedrag).
- Een energiemanagementteam aanstellen en mandaten / rollen / verantwoordelijkheden / bevoegdheden toekennen en communiceren.
- Borgen dat gekozen energieprestatie-indicatoren de energieprestaties passend vertegenwoordigen (en dat wijzigingen die invloed hebben tijdig worden opgepakt).
- Met geplande tussenpozen de directiebeoordeling uitvoeren en beslissingen nemen over bijsturing (beleid, doelen, energieprestatie-indicatoren, referenties voor energiegebruik, middelen, verbeterkansen) en bewijs hiervan bewaren.

Artikel 3 – Verantwoordelijkheden van het energiemanagementteam

Het energiemanagementteam, aangesteld door de directie, moet minimaal volgende opdrachten vervullen in een continue verbetercyclus (plan-do-check-adjust), en hierover jaarlijks rapporteren aan het Verificatiebureau:

PLANNING

- Contextanalyse voorbereiden: interne/externe kwesties die energieprestaties beïnvloeden; relevante belanghebbenden en hun eisen bepalen.
- Wettelijke en andere eisen rond energie-efficiëntie inventariseren en een aanpak bepalen om naleving te borgen en periodiek te evalueren.
- Energiebeoordeling uitvoeren (data-gedreven): energiestromen en verbruiken analyseren; significant energiegebruik identificeren en hun relevante variabelen en huidige prestatie bepalen.
- Kansen voor verbetering identificeren en prioriteren (technisch, operationeel, gedragsmatig, organisatorisch) inclusief schatting effect en haalbaarheid.
- Energieprestatie-indicatoren vaststellen (en methodiek vastleggen) waarmee verbetering van energieprestaties aantoonbaar is; Referentiejaar voor energiegebruik bepalen.
- Doelstellingen en operationele energiedoelstellingen uitwerken, inclusief meetbaarheid, opvolging, communicatie en actualisatie.
- Actieplannen opstellen: wat, middelen, eigenaar, timing, evaluatiemethode (hoe gaan we aantonen dat energieprestatie verbetert?).
- Plan voor verzamelen van energiegegevens opstellen/implementeren: welke data, bronnen, meetpunten, frequenties, datakwaliteit, en beheer van meetapparatuur (nauwkeurigheid/herhaalbaarheid).
- Risico's en kansen bepalen (voor energiemanagementsysteem-resultaten en energieprestatieverbetering) en acties plannen incl. evaluatie van effectiviteit.

UITVOERING

- Actieplannen uitvoeren en opvolgen met proceseigenaars (productie/exploitatie, onderhoud, facility, engineering, aankoop).
- Operationele beheersing voor significant energiegebruik inregelen: criteria/werkinstructies voor uitvoering, bediening en onderhoud; communicatie van criteria; bewijslast/registraties borgen.
- Wijzigingsbeheer: geplande wijzigingen beheersen en effecten van onbedoelde wijzigingen op energieprestatie mitigeren.
- Ontwerp/engineering ondersteunen: energieprestatie expliciet meenemen bij nieuwe/aangepaste installaties, systemen en processen; resultaten documenteren.
- Inkoop ondersteunen: energieprestatie als evaluatiecriterium in aankoop van energiegebruikende producten/diensten; leveranciers informeren; waar nodig energiespecificaties bepalen.

- Ondersteuning organiseren: competenties bepalen en trainingen plannen; bewustzijnsacties; interne/externe communicatie; kanaal voor verbetersuggesties.
- Documentbeheer en registratiebeheer: procedures/registraties opzetten en beheersen (versies, toegang, bewaartermijnen, beveiliging).

CONTROLE

- Monitoren, meten, analyseren en evalueren: energieprestatie-indicatoren, energiegebruik, huidig vs verwacht energieverbruik, en effectiviteit van actieplannen (volgens meet-/dataplan).
- Significante afwijkingen in energieprestaties onderzoeken, oorzaken bepalen en passende reactie vastleggen.
- Periodieke evaluatie van naleving uitvoeren voor wettelijke en andere eisen en resultaten documenteren.
- Interne audits plannen en uitvoeren (auditprogramma, scope/criteria, onafhankelijke auditoren, rapportering) en opvolging van bevindingen borgen.
- Input voorbereiden voor directiebeoordeling (trends, resultaten, audits, compliance, status actieplannen, doelrealisatie).

BIJSTURING

- Afwijkingen behandelen met corrigerende maatregelen: corrigeren, gevolgen aanpakken, oorzaakanalyse, herhaling voorkomen, effectiviteit beoordelen en registreren.
- Energiemanagementsysteem bijsturen op basis van resultaten (energieprestatie-indicatoren, doelen, actieplannen, beheersmaatregelen, competenties, communicatie, data-aanpak).
- Continue verbetering borgen en aantonen (periodiek aantoonbare verbetering van energieprestaties binnen scope/begrenzing).

Artikel 4 – Toelichting bij deze bijlage

Een toelichting ter ondersteuning van de uitvoering van deze bijlage zal door de Commissie EBO in samenspraak met het Verificatiebureau opgesteld worden. Een van de doelstellingen van deze toelichting is verduidelijken welke actiepunten uit bovenstaande artikels al afgedekt worden via de energetische doorlichting en het Energieplan.

BIJLAGE 7 – Individuele of geografische cluster-klimaatroadmap

Artikel 1 – Beschrijving

1. VER-bedrijven die toetreden tot de EBO moeten een klimaatroadmap opstellen, met als horizon "een koolstofarm 2050: wat betekent dit voor uw onderneming?". Belangrijke context daarbij is het geplande reductiepad van EU-ETS en de ETS-benchmarks en de regiospecifieke mogelijkheden voor emissiereducties (beschikbaarheden energie, infrastructuur, …). Hierbij wordt de keuze aan de bedrijven gelaten om hun klimaatroadmap op vestigingsniveau of geografisch clusterniveau[1] op te stellen en om verschillende verkennende scenario's op te stellen die inspelen op een combinatie van transitiepaden (technologieën) volgens technologische evoluties en beschikbaarheden en prijzen van verschillende energiedragers. Elk verkennend scenario bevat een (vork van) langetermijn streefdoel(en) tegen 2050 en een tussenliggende (vork van) streefdoelen tegen 2030 en de belangrijkste maatregelen om deze streefdoelen te realiseren alsook de randvoorwaarden om deze scenario's technisch en economisch haalbaar te maken.
2. De klimaatroadmaps vallen onder de bepalingen zoals opgenomen in artikel 16 van de EBO-tekst. Conform artikel 8.3 lid 10 zal het Verificatiebureau de geaggregeerde data, randvoorwaarden en drempels en de geografisch geclusterde data ter beschikking stellen van netbeheerders, VEKA, VLAIO en VNR in functie van de opmaak en beoordeling van netontwikkelingsplannen en algemene beleidsvorming.
3. De Vlaamse overheid zal een sjabloon ter beschikking stellen volgens dewelke de klimaatroadmap opgesteld moet worden. Dit sjabloon wordt in nauw overleg met de Sectororganisaties uitgewerkt. Het sjabloon bevat volgende elementen:
    - Actuele broeikasgasemissies,
    - Klimaatvisie en strategie van de onderneming,
    - Emissiestreefdoelen voor 2030,
    - Scenario's en mogelijke acties tot 2030,
    - Randvoorwaarden,
    - Emissiestreefdoelen voor 2050,
    - Scenario's en mogelijke technologieën tot 2050,
    - Bedrijfsgovernance rond klimaat,
    - Samenvatting beleidsmatige knelpunten en behoeften voor de klimaattransitie.

[1] Met een geografische cluster wordt een groep van EBO-bedrijven bedoeld die fysiek op eenzelfde site liggen en samen één klimaatroadmap opstellen.

4. De ondernemingen die ervoor kiezen een klimaatroadmap op te stellen op vestigingsniveau, moeten op basis van een evaluatie van hun productieprocessen één of meerdere scenario's opstellen alsook een overzicht van de randvoorwaarden om deze maatregelen technisch en economisch haalbaar te maken. Overheden krijgen op deze manier inzicht in nood aan infrastructuur en overkoepelende vraag naar grondstoffen en energiedragers.
5. Als alternatief kunnen ondernemingen ervoor kiezen een klimaatroadmap op te stellen op het niveau van een geografische cluster, om eveneens op basis van een evaluatie van hun productieprocessen één of meerdere scenario's opstellen alsook een overzicht van de randvoorwaarden om deze maatregelen technisch en economisch haalbaar te maken. Het voordeel van zo'n geografisch clusteraanpak is dat hierdoor meer potentiële synergiën geïdentificeerd worden tussen verschillende ondernemingen onderling. Door dit clusterperspectief wordt een silobenadering en louter focus op het eigen productieproces vermeden. Belangrijke samenwerkingsopportuniteiten tussen bedrijven worden gedetecteerd die globaal tot een hogere CO_2-reductie zullen leiden. Ondernemingen evalueren op die manier hun productieprocessen op lange termijn, maken innovatieplannen op en identificeren potentiëlen buiten hun eigen processen. Overheden krijgen op deze manier inzicht in nood aan infrastructuur en overkoepelende vraag naar grondstoffen en energiedragers
6. Een klimaatroadmap geeft weer van welke actuele toestand een onderneming vertrekt, welke streefdoelen ze zich stelt met betrekking tot een koolstofarme toekomst en hoe ze daar denkt te geraken. De onderneming bouwt ook een langetermijnperspectief uit binnen de Europese ambitie van klimaatneutraliteit in 2050.

Artikel 2 – Basisprincipes van een klimaatroadmap

1. De focus van de klimaatroadmap moet liggen op het identificeren van acties en technologieën en verkennende scenario's voor het behalen van emissiereducties in de onderneming/geografische cluster van ondernemingen zelf en het evolueren naar een koolstofarm productieproces alsook de randvoorwaarden om deze scenario's technisch en economisch haalbaar te maken.
2. Het opstellen van de klimaatroadmap houdt geen verplichtingen in tot het uitvoeren van maatregelen die in deze klimaatroadmap gedefinieerd worden. Er wordt dus geen resultaatsverbintenis afgesloten in het kader van deze EBO.
3. De onderneming bepaalt zelf de korte termijn- en verkennende langetermijn streefdoelen die aangeven wat de onderneming begrijpt onder een koolstofarm productieproces in 2050.
4. De klimaatroadmap mag niet gebruikt worden voor andere doeleinden dan deze in deze energiebeleidsovereenkomst, tenzij mits expliciete goedkeuring van de betrokken Onderneming,

en uitgezonderd de geaggregeerde data die het Verificatiebureau opstelt. De Commissie EBO kan bijkomende analyses van de data vragen.

Artikel 3 – Streefdoelen stellen

1. De klimaatroadmap definieert per verkennend scenario een (vork van) langetermijn streefdoel(en) tegen 2050.
2. Daarnaast moet de klimaatroadmap ook (een vork van) tussenliggende streefdoelen bevatten voor tenminste 2030 voor de verschillende scenario's.
3. De klimaatroadmap en de vooropgestelde streefdoelen voor zowel de tussenliggende als lange termijn moeten minstens het volgende toepassingsgebied hebben:
   - **Scope 1** emissies (directe emissies van broeikasgassen door eigen bronnen binnen de organisatie)
   - **Scope 2** emissies (indirecte emissies van broeikasgassen door opwekking van door hen ingekochte en verbruikte elektriciteit of warmte)

   Optioneel kunnen ondernemingen met strategisch belangrijke scope 3 emissies (alle indirecte emissies van broeikasgassen die niet onder scope 2 emissies vallen binnen de waardeketen van het bedrijf, en dit zowel upstream als downstream) apart vermelden hoe ze hun risico op dat vlak plannen te mitigeren.
4. De kwantitatieve waarden voor broeikasgasemissies worden zowel geformuleerd in een reductiepercentage als in een absoluut emissiecijfer. Het reductiepercentage wordt geformuleerd ten opzichte van het gemiddelde van de jaarlijkse emissies in de basisperiode 2020-2023. Deze basisperiode moet gebruikt worden voor alle streefdoelen.
5. De streefdoelen worden vastgesteld op vestigingsniveau, voor een roadmap op geografisch clusterniveau wordt een inschatting gemaakt van de streefdoelen voor de eigen vestiging.

Artikel 4 – Beschrijving scenario's

1. Inventarisatie van huidige scope 1 en scope 2 emissies.
2. Per scenario: definiëren van (een vork van) langetermijnstreefdoel(en), alsook de tussenliggende (vork van) streefdoelen, minstens voor 2030.
3. Per scenario: oplijsten van technologieën om het langetermijnstreefdoel en de tussenliggende streefdoelen te realiseren. Voor scope 2 emissies worden de internationale standaarden gehanteerd voor maatregelen die indirecte emissies reduceren zoals bijvoorbeeld maar niet limitatief het afsluiten van PPA's en de aankoop van garanties van oorsprong. Bij deze oplijsting worden per technologie steeds volgende elementen opgenomen:
   - Beschrijving van de technologie;

- Inschatting van de emissiereducties;
- Inschatting van de timing (2030 of 2050). Verder worden ook noodzakelijke randvoorwaarden en drempels voor de implementatie aangegeven.

Artikel 5 – Randvoorwaarden en drempels

Voor elk verkennend scenario worden de randvoorwaarden om deze scenario's technisch en economisch haalbaar te maken. Hierbij kan worden gekeken naar:

1. Beschikbaarheid van energiedragers
2. Kostprijs van energiedragers, technologie, …
3. Infrastructuurvereisten
4. Technologische ontwikkelingen
5. …

* *

*